Eduskunnan talousvaliokunta

Viite: HE 105/2021 vp/Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Keskuskauppakamarin lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnokseen 105/2021 eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta. *Keskuskauppakamari tukee tavoitetta ehkäistä covid-19 tartuntojen leviäminen ja pitää erittäin tärkeänä pyrkimystä luoda selkeät säännöt matkustamiselle ja mahdollistaa matkailun avautuminen samassa tahdissa muiden maiden kanssa*. *Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan on erittäin tärkeää luoda Suomeen menettelyt, jotka ovat linjassa EU-tasolla sovittujen menettelyjen kanssa.* Keskuskauppakamari haluaa lisäksi tuoda esille, että rajayhteisöjen, Norja ja Ruotsi, nykyistä tilannetta pakollisten terveystarkastusten osalta tulee korjata.

Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan terveysturvalliseen matkustamiseen on onnistuneesti saatu luotua riittävä valikoima keinoja. Liikkumisen vapauden rajoittamista on käytetty keinona estää viruksen leviäminen pandemian taltuttamiseksi tähän asti. Kun ymmärrys vallitsevasta tilanteesta on kasvanut ja keinovalikoimaa on kasvatettu, miten matkustaminen voidaan sallia terveysturvallisesti, liikkumisen vapautta rajoittavia toimia tulee purkaa ja käytettävien keinojen tulee olla tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia tavoiteltuun hyötyyn nähden. *Olemassa olevat keinot mahdollistaisivat terveysturvallisen lähestymistavan, joka on yleiseurooppalaisen käytänteen mukainen.*

Keskuskauppakamari pitää hyvänä, että aiemman lausuntopalautteen pohjalta säännöksissä olevaa lasten ikärajaa nostettiin ja lain ehdotettua voimassaoloaikaa lyhennettiin. Keskuskauppakamari kuitenkin ihmettelee, että esityksestä ei käy ilmi rokotekattavuuden kasvu.

Esityksen mukaan todistus covid-19-rokotuksesta olisi hyväksyttävä, mikäli henkilö on saanut kaikki rokotussarjaan kuuluvat rokotteet ja sarjan viimeisestä rokotuksesta olisi kulunut vähintään 14 vuorokautta. *Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan esitystä tulisi muuttaa siten, että rokotussarjaan sijaan riittäisi yksi rokote, näin ollen esityksen sisältö olisi linjassa EU:n vihreän todistuksen kanssa.*

Lausunnolla olevassa esityksessä riskiperustaisuuden katsotaan olevan sidoksissa yksilötasoon. Mikäli maahantulijalla on yksi rokote ja esitetty todistus olisi ennakkotestitodistus, on maahantulijan osallistuttava toiseen covid-19-testiin 72–120 tuntia maahan saapumisensa jälkeen. *Keskuskauppakamarin näkemyksen mukaan ennakkotestitodistus on riittävä tae terveysturvalliseen matkustamiseen ja toista testiä ei tarvittaisi, lisäksi ehdotettu toimenpide on yksilön perusoikeuksia rajoittava ja EU-tasolla sovittujen käytänteiden vastainen.* Useimmat EU-jäsenmaat perustavat rajoitukset maan tai alueen ilmaantuvuusluvun perus-

Eduskunnan talousvaliokunta

Viite: HE 105/2021 vp/Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

teella riskiarvioihin, tämän eurooppalaisen linjan noudattaminen toisi Suomen toimet lähemmäs sekä yhdessä sovittuja neuvoston suosituksia että komission edellyttämää suhteellisuutta rajoitusten osalta.

Esityksen mukaan maahan saapuvan negatiivisen testitodistuksen omaavan henkilön tulee mennä toiseen testiin aikaisintaan 72 tuntia maahan saapumisen jälkeen. Keskuskauppakamari ei *näe perusteltua syytä toiselle testille, kun maahan saavutaan matalan ilmaantuvuusluvun tai hyvän rokotekattavuuden maista.*

Keskuskauppakamari esittää näkemyksenään, että testin vaatimisessa maahantulon jälkeen tulisi noudattaa riskiperustaista lähestymistapaa. Peruslaki edellyttää, että tehtävien toimien tulee olla tarkkarajaisia ja oikeasuhtaisia. Näin ollen korkean riskin maasta saapuville tulisi noudattaa erilaisia vaatimuksia maahan saapumisen osalta kuin vihreän kategorian maista saapuville. Toisen testin vaatiminen voi olla tarvittaessa keino niiden maahan saapuvien osalta, joiden lähtöpaikka on korkean riskin alue, mutta sen ei pidä olla lähtökohta kaikkien maahan saapuvien osalta. *Keskuskauppakamari myös toteaa näkemyksenään, että esityksen mukainen toisen testin vaatimus ei ole linjassa EU:n vihreän todistuksen kanssa.*

EU-jäsenmaiden yhdessä sopiman mukaisesti kolmansista maista, joissa ilmaantuvuusluku on enintään 75 ei tule kohdistaa mitään terveysturvallisuuteen liittyviä rajoitteita EU-alueelle matkustettaessa. Suomen ei tule asettaa EU:n sisäiselle matkustamiselle ulkorajoja tiukempia rajoituksia.

Kunnioittavasti,
Päivi Wood,
johtava liikenne- ja elinkeinopolitiikan asiantuntija, Keskuskauppakamari

Eduskunnan talousvaliokunta

Viite: HE 105/2021 vp/Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta